

Del 2_Bilag 2 - Seriøsitetsskrav for bygg- og anleggskontrakter

BERGEN
KOMMUNE

Table of contents

- 1 Utvidet skatteattest
  - 1.1 Oppdragsgivers rett til å innhente opplysninger
  - 1.2 Brudd på skatte- og avgiftslovgivningen
  - 1.3 Orientering om utvidet skatteattest til leverandør
- 2 HMS kort
- 3 Krav om faglærte håndverkere
- 4 Internkontroll. Sikkerhet, helse og arbeidsmiljø (SHA)
- 5 Begrensning av antall ledd i leverandørkjeden
- 6 Bruk av enkeltpersonforetak
- 7 Krav om betaling til bank
- 8 Sanksjoner
- 9 Konsekvenser for senere konkurranser
- 10 Krav om å innta tilsvarende bestemmelser i egne avtaler

1 Utvidet skatteattest

1.1 Oppdragsgivers rett til å innhente opplysninger

Oppdragsgiver kan be om utvidet skatteattest fra leverandør og underleverandør(er) et ubegrenset antall ganger i løpet av kontraktperioden.

Utvidet skatteattest fra underleverandør(er) med ytelser i kontrakten som overstiger 500 000,- eks. mva. skal lastes opp i system for oppfølging av seriøsitetstkrav (HMSREG). Opplastingen skal gjennomføres av den enkelte virksomhet. Innholdet i den utvidede skatteattesten vil inngå som en del av godkjenningen av underleverandør(er). Dersom underleverandør(er) ikke godkjennes, vil oppdragsgiver kunne kreve at underleverandør(er) byttes ut. Underleverandør(er) med ytelser i kontrakten under 500 000,- eks.mva. skal levere utvidet skatteattest dersom oppdragsgiver ber om det.

Det er den enkelte leverandør og underleverandør som henter ut og sender utvidet skatteattest til oppdragsgiver. Utvidet skatteattest hentes i Altinn og sendes gjennom Altinn til Bergen kommune v/Innkjøp konsern (orgnr 982 715 539, bedr.nr 882 716 392). Utvidet skatteattest skal i tillegg sendes gjennom konkurransegjennomføringsverktøyet (KGV i Mercell) og i system for oppfølging av seriøsitetstkrav (HMSREG).

Leverandør skal påse at kravet fra oppdragsgiver for innhenting av utvidet skatteattest kontraktfestes nedover i leverandørkjeden.

1.2 Brudd på skatte- og avgiftslovgivningen

Leverandøren, eventuelle underleverandører og selskaper som leverandøren har støttet seg på for å bli kvalifisert, skal til enhver tid oppfylle sine forpliktelser til å betale skatter og/eller avgifter.

I særlige tilfeller kan oppdragsgiver kreve fullmakt fra leverandør, daglig leder og/eller styreleder, når oppdragsgiver mener det er grunnlag for ytterligere opplysninger fra skattemyndighetene. Det kan eksempelvis være et behov for nærmere informasjon om selskapets, eller de nevnte aktørers, konkurshistorikk. Det kan også være aktuelt å innhente informasjon om kontroller som er gjennomført av skattemyndighetene og informasjon om hvilke avvik de har funnet under slike kontroller. Slike forhold kan få betydning ved anvendelse av identifikasjonsreglene i anskaffelsesforskriften § 24-3.

Dersom leverandøren *i ikke uvesentlig grad* misligholder sine forpliktelser til å betale skatter og/eller avgifter, kan oppdragsgiver heve kontrakten dersom retting ikke har blitt gjort etter en frist fastsatt av oppdragsgiver.

Dersom leverandøren *vesentlig* misligholder sine forpliktelser til å betale skatter og/eller avgifter kan oppdragsgiver heve kontrakten uten at leverandøren er gitt en frist til å rette.

Retten til å heve gjelder ikke dersom skattekravet formelt er bestridt overfor kompetent myndighet og leverandøren overfor oppdragsgiver kan sannsynliggjøre at kravet ikke er berettiget.

Bestemmelsene over om leverandørens mislighold gjelder også for virksomheter som leverandøren har støttet seg på for å bli kvalifisert.

Dersom underleverandører som ikke omfattes av forrige avsnitt *i ikke uvesentlig grad* misligholder sine forpliktelser til å betale skatter og/eller avgifter, kan oppdragsgiver gi leverandøren en frist til å rette forholdet. Er forholdet ikke rettet innen fristen, kan oppdragsgiver kreve at leverandøren snarest mulig skifter ut sin underleverandør, uten kostnad for oppdragsgiver.

Retten til å kreve utskifting av underleverandør gjelder ikke dersom skattekravet er formelt bestridt overfor kompetent myndighet, og leverandøren sannsynliggjør overfor oppdragsgiver at kravet mot underleverandøren ikke er berettiget.

Dersom leverandøren ikke skifter ut underleverandør som oppdragsgiver har krevd utskiftet, kan oppdragsgiver heve avtalen.

1.3 Orientering om utvidet skatteattest til leverandør

Hva er en utvidet skatteattest?

En utvidet skatteattest er en oversikt over virksomhetens skatte- og avgiftsforhold og informasjon om registrering i lovpålagte registre. Utvidet skatteattest må sendes til oppdragsgiver som angitt. Manglende oversendelse av attesten kan føre til at leverandøren blir avvist eller underleverandøren blir underkjent.

Kravet om utvidet skatteattest gir Bergen kommune rett til å få utlevert de opplysningene som står i skatteattesten. Opplysningene vil første gang bli innhentet før inngåelse av kontrakt og vil deretter kunne bli innhentet når oppdragsgiver måtte trenge det for sin kontrollvirksomhet.

Attesten inneholder følgende opplysninger:

- Nøkkelinformasjon om virksomheten og antall ansatte (hentet fra Enhetsregister)
- MVA opplysninger for de 3 siste (*innleverte*) terminer, samt hvordan terminer er fastsatt, informasjon om terminens varighet og dato for første og siste termin
- Informasjon om arbeidsgiveravgift
- Informasjon om forfalte ikke betalte skatter og avgifter
- Informasjon om rapporterte oppdrag for utenlandske foretak

Utvidet skatteattest inkluderer også opplysninger om antall arbeidstakere som det er innrapportert lønn for i a-meldingen.

I særlige tilfeller kan oppdragsgiver i tillegg kreve fullmakt fra leverandør, daglig leder og/eller styreleder, når oppdragsgiver mener det er grunnlag for ytterligere opplysninger fra skattemyndighetene. Det kan eksempelvis være et behov for nærmere informasjon om selskapets, eller de nevnte aktørers, konkurshistorikk. Det kan også være aktuelt å innhente informasjon om kontroller som er gjennomført av skattemyndighetene og informasjon om hvilke avvik de har funnet under slike kontroller. Slike forhold kan få betydning ved anvendelse av identifikasjonsreglene i anskaffelsesforskriften § 24-3.

Hvorfor brukes det utvidet skatteattest i denne anskaffelsen?

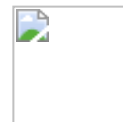
Bergen kommune har valgt å bruke utvidet skatteattest som et virkemiddel i kommunes innsats mot arbeidslivskriminalitet. Informasjonen fra attestene skal hjelpe kommunen til å unngå å tildele kontrakter til leverandører som ikke oppfyller sine forpliktelser til å betale skatter og avgifter. Den utvidede skatteattesten kan også gi indikasjoner på om selskapet ellers har drevet sin næringsvirksomhet på en måte som er egnet til å så tvil om den yrkesmessige integriteten.

Utvidet skatteattest anvendes ved anskaffelser av ytelser fra bransjer som har vist seg å ha et særlig problem med useriøse aktører, eller der leverandøren i særlig grad får tilgang til og innsyn i oppdragsgivers virksomhet. Virkemiddelet benyttes for å fremme sunn konkurranse blant leverandører som driver sin virksomhet på lovlig vis.

Hva må leverandør gjøre?

I første omgang trenger dere ikke å gjøre noe som helst.

Dersom det blir aktuelt for Bergen kommune å få tilsendt utvidet skatteattest for deres virksomhet, vil dere få beskjed om det fra oppdragsgiver, for eksempel gjennom systemene som benyttes eller fra leverandør oppover i kjeden.

Husk at utvidet skatteattest også skal leveres for selskaper det er levert forpliktelseserklæring for, når en leverandør eksempelvis skal supplere selskapets egen kompetanse for å oppfylle kompetansekrav som fremgår av kvalifikasjonskravene i konkurransen.

Utvidet skatteattest fra leverandør og underleverandør sendes gjennom Altinn til Bergen kommune v/Innkjøp konsern (orgnr 982 715 539, bedr.nr 882 716 392). Se nærmere beskrivelse av hvordan skatteattest hentes gjennom Altinn i veileder fra Skatteetaten.

Utvidet skatteattest skal i tillegg sendes gjennom konkurransegjennomføringsverktøyet (KGV i Mercell).

Dere vil få en kort frist for innsendelse av utvidet skatteattest. Dersom den som skal logge inn i Altinn ikke er tilgjengelig i perioder, bør den utvidede skatteattesten klargjøres på forhånd. Den utvidede skatteattesten skal ikke være eldre enn 3 måneder. Dette gjelder også for foretak som dere måtte ha støttet dere på i forbindelse med kvalifiseringen, jfr. kulepunktet over. Dersom overholdelse av fristen ikke lar seg gjøre grunnet forsinkelser som tilbyder/underleverandør ikke kan klandres for, vil tilbyder/underleverandør ikke lastes for dette.

Gjelder kravet om utvidet skatteattest også for underleverandører?

Ja, kravet gjelder for samtlige underleverandører med ytelser i kontrakten som overstiger 500 000,- eks. mva. Underleverandør(er) med ytelser i kontrakten under 500 000,- eks. mva. skal levere utvidet skatteattest dersom oppdragsgiver ber om det.

Utvidet skatteattest for underleverandører vil ikke bli krevd fremlagt før inngåelse av kontrakt.

Leverandør skal påse at oppdragsgivers krav om innhenting av utvidet skatteattest kontraktsfestes nedover i leverandørkjeden.

Utvidet skatteattest fra underleverandør må være levert til- og godkjent av oppdragsgiver før underleverandøren godkjennes i kontrakten/prosjektet. Opplastingen skal gjennomføres av den enkelte virksomhet. Innholdet i den utvidede skatteattesten vil inngå som en del av godkjenningen av underleverandør(er). Dersom underleverandør(er) ikke godkjennes, vil oppdragsgiver kunne kreve at underleverandør(er) byttes ut.

Hvor lenge vil oppdragsgiver oppbevare dokumentene?

Utvidet skatteattest vil være en del av dokumentene i kontrakten som tas vare på i Bergen kommunes arkiv.

Manglende utvidet skatteattest

Manglende innlevering av utvidet skatteattest vil kunne medføre til at tilbudet blir avvist. For anskaffelser som omfattes av del II i anskaffelsesforskriften, vil avvisning kunne bli gjort med hjemmel i anskaffelseslovens § 4; særlig prinsippene om likebehandling og forutberegnelighet. For anskaffelser som omfattes av forskriftens del III, vil avvisning bli gjort med hjemmel i forskriftens § 24-2 (3) bokstav g.

Manglende innlevering av utvidet skatteattest fra underleverandør kan medføre at underleverandør ikke godtas brukt i kontrakten.

Når ikke alt er i orden...

Dersom informasjonen i den utvidede skatteattesten viser at ett eller flere vilkår som fremgår av anskaffelsesforskriften del II, § 9-5 (3) eller del III, § 24-2 (3) ikke er oppfylt, vil dette kunne medføre at dere blir avvist fra konkurransen.

2 HMS kort

Alle arbeidstakere skal bære lett synlig et gyldig HMS-kort utstedt av Arbeidstilsynet.

For arbeidstakere som ikke enda har mottatt HMS-kort, må arbeidsgiver kunne dokumentere at HMS-kort er under bestilling. Arbeidstakeren skal i slike tilfeller bære dokumentasjon som viser hvilken virksomhet han/hun jobber for og en bekreftelse på at HMS-kort er bestilt.

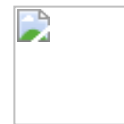
Arbeidstakere som ikke har HMS-kort eller dokumentasjon nevnt ovenfor kan bli bortvist fra byggeplassen.

3 Krav om faglærte håndverkere

For de fag som omfattes av utdanningsprogrammene bygg- og anleggsteknikk, elektrofag og anleggsgartnerfaget, skal minimum 50 % av arbeidede timer på oppdraget utføres av personer med fagbrev, svennebrev eller dokumentert fagopplæring i henhold til nasjonal fagopplæringslovgivning eller likeverdig utenlandsk fagutdanning.

Det skal være fagarbeidere i alle ovennevnte fag.

I enkeltpersonforetak uten ansatte gjelder ovenstående krav for eier.

4 Internkontroll. Sikkerhet, helse og arbeidsmiljø (SHA)

Norske leverandører skal følge den til enhver tid gjeldende arbeidsmiljølov med tilhørende forskrifter, byggherrens SHA-plan og byggherrens eller koordinators anvisninger. For utenlandske leverandører gjelder Forskrift om utsendte arbeidstakere.

Leverandøren plikter å ha et internkontrollsystem iht. Forskrift om systematisk helse- miljø og sikkerhetsarbeid i virksomheter. Relevante deler av byggherrens SHA-plan skal innarbeides i, og følges opp gjennom, leverandørens internkontroll. Innarbeidingen skal skje slik at SHA-planens bestemmelser kan identifiseres.

Med mindre annet er avtalt, skal all kommunikasjon mellom nøkkelpersoner i prosjektet foregå på norsk.

Leverandøren skal sørge for at egne arbeidstakere og eventuelle underleverandørers arbeidstakere kan kommunisere på en slik måte at manglende kommunikasjon ikke utgjør en sikkerhetsrisiko.

For å unngå at det skjer ulykker fordi ikke alle forstår informasjonen som blir gitt, gjelder følgende:

- Minst én person av det utførende personell på ethvert arbeidslag skal kunne forstå og gjøre seg forstått på norsk eller engelsk. Dersom flere utfører oppdrag sammen, skal vedkommende i tillegg forstå og gjøre seg forstått på et språk alle de andre på arbeidslaget forstår og kan gjøre seg forstått på.
- Alle på byggeplassen skal forstå SHA-plan, sikkerhetsopplæring, HMS-rutiner, verneprotokoller, sikkerhetsinstruksjoner, SJA, sikkerhetsdatablader, bruksanvisning for verktøy og arbeidsutstyr, varselskilter mv. Materialet skal foreligge på det språk vedkommende arbeidstaker bruker som morsmål, såfremt arbeidstakeren ikke forstår informasjonen fullt ut på norsk eller engelsk.

5 Begrensning av antall ledd i leverandørkjeden

Leverandøren kan ikke ha flere enn to ledd underleverandører i kjeden under seg.

Dersom leverandør utfører fagspesifikke oppdrag/delte entrepriser, som for eksempel rene male-, rørlegger- eller elektroarbeider, kan leverandør kun ha én underleverandør.

Også selskap som kun leverer bemanning er å anse som underleverandør etter denne bestemmelsen.

Oppdragsgiver kan ved skriftlig melding gi unntak fra denne bestemmelsen.

6 Bruk av enkeltpersonforetak

Leverandør skal på anmodning fra Oppdragsgiver gi begrunnelse for bruk av enkeltpersonforetak som underleverandører.

7 Krav om betaling til bank

Lønn og annen godtgjørelse til egne ansatte, ansatte hos underleverandører og innleide skal utbetales til konto i bank.

8 Sanksjoner

Ved brudd på ovennevnte bestemmelser har Oppdragsgiver rett til å stanse arbeidene i den utstrekning dette ansees nødvendig.

Ved vesentlig mislighold av ovennevnte plikter kan Oppdragsgiver heve kontrakten med skriftlig varsel.

Der slikt mislighold består i stadige brudd på pliktene, kan byggherren heve selv om leverandøren retter forholdene.

Byggherren kan på samme måte kreve at leverandøren skifter ut underleverandører. Dette skal skje uten omkostninger for byggherren.

9 Konsekvenser for senere konkurranser

Brudd på bestemmelsene ovenfor vil bli nedtegnet og kan få betydning i senere konkurranser i overensstemmelse med regelverket for offentlige anskaffelser.

10 Krav om å innta tilsvarende bestemmelser i egne avtaler

Alle avtaler leverandøren inngår for utføring av arbeid under denne kontrakten skal inneholde tilsvarende bestemmelser som angitt i dette bilaget.